

На підставі зазначеного можна стверджувати, що важливим чинником ефективності діяльності поліції в сфері забезпечення екологічної безпеки в Україні є: *по-перше*, розробка системи ефективних форм взаємодії поліції і громадськості з урахуванням провідного закордонного досвіду та використання науково обґрунтованих підходів до організаційних заходів, покликаних суттєво змінити зміст природоохоронної діяльності; *по-друге*, всебічний аналіз природоохоронної діяльності поліцейських структур провідних країн світу з визначенням стратегії впровадження їх досвіду в діяльність природоохоронних органів України; *по-третє*, необхідність вироблення комплексу превентивних заходів природоохоронного характеру.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 565-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40, 41. Ст. 379.
2. Шумило О.М. Природоохоронні функції поліції в сучасних умовах євроінтеграції. *Сучасна європейська поліцейстика та можливості її використання в діяльності національної поліції України* : зб. тез доп. учасників міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 11 квіт. 2019 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2019. С. 257-260.
3. Бирюков П. Н. Полиция Великобритании. *Евразийский юридический журнал* : сайт. URL: <https://eurasianlaw.ru/nashi-rubriki/politsiya-gosudarstv-mira/politsiya-velikobritanii> (дата звернення: 09.04.2023).

УДК 336.71

Карпетян О. М.

*к.е.н., доцент кафедри безпеки та правоохоронної діяльності,
Західноукраїнський
національний університет*

Колодюк О. А.

*помічник нотаріуса.
аспірант кафедри безпеки та правоохоронної діяльності,
Західноукраїнський
національний університет*

ДО ПИТАННЯ КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОЇ РОЗВІДКИ

Сутність фінансової розвідки нерозривно пов'язане з протидією легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму. Фінансова розвідка – поняття неоднозначне та багатоаспектне. Його досліджують не лише з точки зору фінансів, державного управління, аудиту, економічної безпеки, а й безумовно, фінансового права. У багатьох

країнах світу підрозділи, на яких покладено функції з протидії легалізації доходів, що одержанні злочинним шляхом називаються підрозділами фінансової розвідки, відповідно, діяльність, яку вони здійснюють вважається фінансовою розвідкою.

Фінансову розвідку розглядають з двох позицій:

- як науку – це система, що відображає у свідомості суб'єкта (дослідника) властивості об'єктів та їх взаємодію у вирішенні завдань дослідження, пізнання;
- як вид діяльності – це спосіб використання суб'єктом фінансового моніторингу (або дослідником) властивостей об'єктів та взаємозв'язків між ними у вирішенні проблем протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом або фінансуванню тероризму.

Існує декілька підходів до розуміння сутності фінансової розвідки.

I. Безперервне відстежування фінансової діяльності, яке здійснюється у формі комплексу наукових, технічних, технологічних, організаційних та інших засобів, що забезпечують систематичний контроль (стеження, а не спостереження) за станом та тенденціями розвитку і діяльності суб'єктів господарювання.

II. Система заходів, що передбачає підвищення рівня фінансової, а відповідно й економічної безпеки держави шляхом здійснення контролю за фінансовими операціями, зменшення обсягів фінансових злочинів, а саме: зростання рівня конкурентоздатності держави, скорочення розмірів тіньової економіки, зростання надійності банків, збільшення надходжень до бюджету держави від конфіскованого нелегального майна, сплати податків від виявлення незаконних доходів, скорочення корупції, збільшення ефективності застосування бюджетних ресурсів.

III. Комплекс дій, засобів та заходів, що здійснюються на об'єктах господарювання, у межах сектору економіки, адміністративно-територіальної одиниці, країни або в міжнародних масштабах для запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних шляхами, що порушує чинне законодавство [1].

Розглядаючи поняття фінансової розвідки науковці також звертають увагу на організаційний рівень його проведення: міжнародний, національний, рівень фінансових установ (рис. 1).

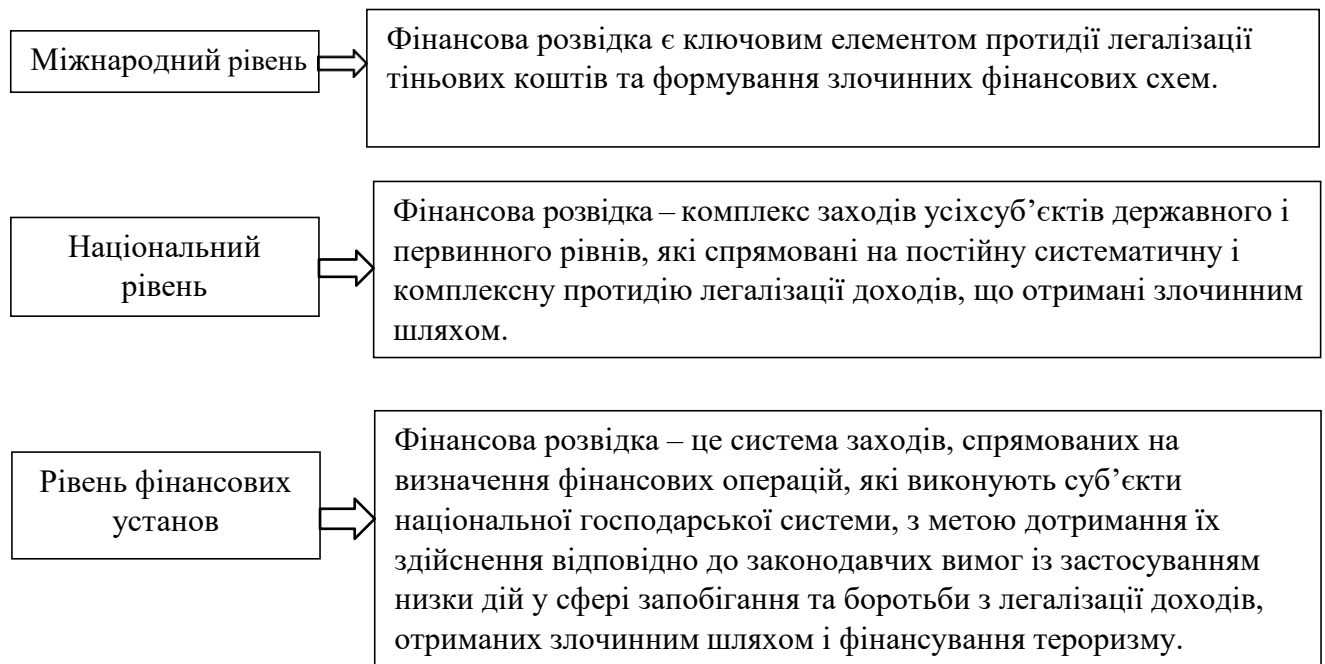


Рис 1. Наукові підходи до визначення економічного змісту фінансового моніторингу.

Проводячи фінансову розвідку слід дотримуватися відповідних принципів.

Зокрема, принцип співставлення інформації окреслює те, що відстежуючи рух грошей чи інших активів необхідно співставляти інформацію про джерела надходження грошових коштів чи активів з їх отримувачами, часом їх отримання, формами збереження та власності.

Принцип конфіденційності передбачає, що використовуючи відкриті та закриті джерела інформації необхідно дотримуватися тих обмежень і процедур, які передбачені чинним законодавством.

Принцип професіоналізму говорить про те, що до проведення фінансових розслідувань доцільно залучати фахівців та вузьких спеціалістів, зокрема слідчих, детективів, аналітиків, фінансистів, бухгалтерів та інших [2].

Системність передбачає розгляд фінансових розслідувань як системи взаємопов'язаних елементів з відповідною системою зв'язків між ними.

Принцип об'єктивності вказує на те, що основою та підґрунтям фінансового розслідування має служити лише перевірена та об'єктивна інформація, достовірні дані, а висновки, зроблені внаслідок його результатів бути обґрунтованими відповідними аналітичними розрахунками із застосуванням науково підтвердженої методики.

І насамкінець, принцип адекватності передбачає застосування у фінансових розслідуваннях тієї методики, яка відповідає сучасним тенденціям, міжнародному досвіду та новітнім технологіям фінансової системи.

Отже, зазначимо, що фінансова розвідка – це складна система, яка спрямована на виявлення операцій, пов'язаних із легалізацією доходів, здобутих злочинним шляхом. Може виступати як компонент досудового розслідування у кримінальних провадженнях стосовно кримінальних правопорушень, які пов'язані із дослідженням фінансових операцій, що мають елементи злочинної діяльності.

ЛІТЕРАТУРА:

- 1.Бормотова М. В. Дослідження сутності поняття фінансовий моніторинг. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2015. № 2015. С. 214-217.
- 2.Фінансова розвідка України: 20 років розвитку та звершень. Державна служба фінансового моніторингу. URL https://fiu.gov.ua/assets/userfiles/0350/20rokiv/2201041816rokivFinMonitoring_spreedSmallFileSize.pdf

УДК 341.4

Козакевич О. М.
*доктор філософії права (PhD),
викладач кафедри адміністративної діяльності,
Національна академія Державної прикордонної
служби України імені Богдана Хмельницького*

ДІЯЛЬНІСТЬ МІЖНАРОДНОГО КРИМІНАЛЬНОГО СУДУ В КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ДОСТУПНОСТІ ПРАВОСУДДЯ

Глобальні виклики сучасного світу зумовлюють забезпечення суспільств від нових загроз та прийняття стратегічних рішень для забезпечення не лише правосуддя, а й загалом справедливості, миру та гарантій безпеки. Доступність правосуддя є запобіжником порушень прав людини та водночас ефективним засобом відновлення порушених прав і свобод. Тим самим, створюються реальні умови реалізації в повному обсязі прав і свобод кожній людині. Забезпечення доступу до правосуддя виступає як обов'язок держави у відносинах з громадянами і правова гарантія справедливого судочинства, що базується на фундаментальному принципі верховенства права.

Забезпечення доступу до правосуддя характеризується тим особливим періодом в якому перебуває українське суспільство. Загалом це зумовлено численними чинниками, які перешкоджають належній реалізації громадянами цього права. Зокрема, введення воєнного стану та його наслідки обумовлюють збільшення бар'єрів для належної реалізації громадянами права доступу до правосуддя.

В сучасних умовах, забезпечити належну реалізацію доступу до правосуддя стає все складніше. Це зумовлює пошук сучасних механізмів подолання бар'єрів, що перешкоджають реалізації та захисту права на доступ до правосуддя. Сучасна правова доктрина зарубіжних країн включає до змісту категорії «доступ до правосуддя» як судові, так і позасудові форми реалізації права на доступ до правосуддя, серед яких: транзитивна юстиція. Саме тому, варто звернути увагу на впровадження та поширення у національній правовій системі інституту транзитивної юстиції. Концепція правосуддя транзитивного періоду сьогодні є дуже актуальною, це пов'язано з поширенням внутрішніх та міждержавних конфліктів. Так, на думку професора школи права Нью-Йоркського університету Руті Тайтель,